

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวดที่ 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 ภายใต้บังคับมาตรา 1 ได้ระบุว่ารัฐจะต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ และจัดทำบริการสาธารณะ รัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และมาตรา 283 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวมด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่น ให้จัดบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์กรเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์ และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง (สถาบันพระปกเกล้า, 2550 : 112 - 113)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีการกำหนดสาระสำคัญในการกระจายอำนาจไม่ว่าจะเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่ภารกิจ หรือการกระจายอำนาจทางการคลัง และมีการกฎหมายเพื่อรองรับการกระจายอำนาจอีกหลายฉบับ รวมถึงพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 เพื่อความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการปรับตัวและเร่งกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือกรอบทิศทางในการพัฒนาของตนให้ชัดเจน เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) 2 และแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ 5.23 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2549 จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่น

จัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และมีการควบคุม ติดตาม วัดผลและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด และจะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548 : 13)

ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวก และเกิดผลดี ก่อให้เกิดการประหยัดและลดต้นทุนได้เป็นอย่างดี ลดความไม่แน่นอนและป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว การบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมชั้น เป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ การวางแผนจะก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้กิจกรรมต่างๆมีการจัดประสานงานได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548 : 16)

อย่างไรก็ตามกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลในช่วงที่ผ่านมา จะกระทำโดยการแนะนำ และการสั่งการของข้าราชการส่วนกลางเป็นหลัก ขณะเดียวกันกลไกหรือองค์กรในการจัดทำแผนล้วนแต่อยู่ภายใต้การนำของระบบราชการ ส่งผลให้การกำหนดปัญหาของชุมชนไม่สามารถทำได้ อย่างครอบคลุม เพราะกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลมีเพียงกลุ่มผู้บริหารหรือผู้นำของชุมชน ไม่มากนักที่เป็นผู้กำหนดปัญหาและความต้องการของชุมชน ปัญหาและข้อจำกัดของแผนพัฒนาตำบล ปัญหาและข้อจำกัดของการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จะประกอบไปด้วย ผู้บริหารขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตำบล ไม่สามารถบอกได้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาหรือสภาพที่พึงปรารถนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตคืออะไร โดยส่วนใหญ่ทำได้เพียงเอาโครงการมารวมกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปี โดยมีได้คำนึงถึงความสำเร็จของการพัฒนาคืออะไร รวมถึงมิได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจน ขณะเดียวกันบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ทำให้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนใหญ่ยังเน้นการพัฒนาเฉพาะโครงสร้างพื้นฐาน ละเลยการพัฒนา ด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านสังคม อีกทั้งการแก้ไขปัญหาที่ยังสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนายังเป็นการระดมความคิดเห็นในวงแคบ ๆ เฉพาะฝ่ายบริหาร และสภาพบางส่วน ซึ่งมีได้ค้นหาปัญหาจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (กรมการปกครอง, 2548 : 2)

แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานท้องถิ่น ให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอีกทั้งเป็นกระบวนการ กำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เกศินี พรหมตัน, 2550 : 12)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ได้เคยจัดตั้งมาแล้ว ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ต่อมาได้ถูกยกเลิกไปโดยเหตุผลว่า ไม่อาจปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ ซึ่งถูกยกเลิกไปโดยประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326/2515 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 แล้วจัดตั้งสภาตำบลแทน และสภาตำบลก็ได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึง ปี พ.ศ. 2537 (วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, 2549 : 415 - 467) และจากกระแสความต้องการปฏิรูปการเมือง ที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางหลังจากเหตุการณ์เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2535 นำไปสู่การประกาศใช้ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยกำหนดให้แต่ละตำบล มีองค์การบริหาร ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล เรียกว่า สภาตำบล แต่ไม่ได้มีฐานะเป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แม้จะเป็นนิติบุคคลก็ตาม แต่ หากเมื่อใดที่สภาตำบลมีความพร้อมที่จะบริหารกิจการท้องถิ่นของตนเอง ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ก็สามารถจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย (บุญอริ ยีหมะ, 2551 : 161 - 162) ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นจะต้องกำหนด จุดมุ่งหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนเองให้ชัดเจน และกำหนดยุทธศาสตร์รวมทั้งแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ตลอดจน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในองค์กร การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี ตลอดจนโครงการพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ที่เป็นหลักและกรอบแนวความคิดในเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาให้บรรลุ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีนั้น ได้เน้น เรื่องการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักการพัฒนาเพื่อนามาคัดเลือกและจัดทำรายละเอียด แผนงานหรือโครงการพัฒนา เพื่อให้ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สำคัญ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548 : 16 - 25)

และในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอาศัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนา เนื่องจาก ประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นผู้ที่รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นมากที่สุดภายใต้ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ที่มุ่งเน้นให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นของตนเอง และในหมวดที่ 5 ที่ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ (สถาบันพระปกเกล้า, 2550 : 22)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในอดีต ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้ไม่มากนัก จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชน ส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเอง ประสบความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง (สมบุญ สุขสำราญ, 2548 : 351) และการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในแต่ละครั้ง ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมน้อยมาก เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จะมีคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้กำหนดแนวทางการพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ จัดทำร่างแผนพัฒนาเสนอศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและเสนอสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมได้น้อยมาก (วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, 2549 : 469)

นอกจากนี้ยังพบปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ 1) ประชาชนโดยทั่วไป ยังไม่เข้าใจทั้งโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักเคยชินต่อรูปแบบสภาตำบล และเคยชินกับบทบาทการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน 2) ประชาชนส่วนมากยังขาดการมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรของรัฐ (ระดับท้องถิ่น) ในตำบล หมู่บ้าน มีอิทธิพลเหนือวิถีชีวิตของประชาชน เป็นเจ้านายใหม่ของประชาชน (สัญลักษณ์ของเครื่องแบบสมาชิกสภา อบต. ทำให้มีอำนาจและอิทธิพลเหนือกว่าการที่ประชาชนจะเข้ามาควบคุม) และ 3) ประชาชนบางแห่งให้ความคาดหวังกับ อบต. สูงเกินไป โดยเข้าใจว่า อบต. จะเป็นองค์กรที่มาทำหน้าที่แทนหน่วยงานราชการ (อำเภอ) จึงเรียกร้องให้ อบต. ในด้านต่าง ๆ เช่น หน่วยงานราชการ โดยไม่คำนึงถึงรายได้ของ อบต. ว่ามีเท่าไร (โกวิทย์ พวงงาม, 2552 : 272)

องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน พ.ศ. 2538 เป็นรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นเกิดจากการกระจายอำนาจการปกครอง เพื่อวัตถุประสงค์ให้ประชาชน

ในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงคือ การจัดทำแผนพัฒนาตำบลแบบมีส่วนร่วม แผนพัฒนาตำบลจึงเป็นเครื่องมือขององค์การบริหารส่วนตำบลบางอน ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและการจัดทำแผนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้จะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ในหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นลักษณะร่วมเป็นประชาคม คือ เป็นความรู้สึกร่วมและผูกพันร่วมของประชาชน สมาชิกกลุ่มสมาชิกองค์กรในตำบล ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหของตำบล ตลอดจนมีความต้องการที่จะร่วมกำหนดอนาคตและแนวทางการพัฒนาตำบล ร่วมกันวางแผน ร่วมปฏิบัติ ติดตามผล ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์ และรวมถึงการมีส่วนร่วมในฐานะผู้แทนประชาคมที่ประชาคมคัดเลือกเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางอนในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนา และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ทราบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบางอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนพัฒนาตามภารกิจอำนาจหน้าที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งหมด 2,085 ครัวเรือน จำนวน 2,085 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลบางอน, 2558)
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอบึงพูน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้งหมด 336 ครัวเรือน จำนวน 336 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนจำนวน 336 คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่
 - 3.1.1 เพศ
 - 3.1.2 อายุ
 - 3.1.3 สถานภาพสมรส
 - 3.1.4 การศึกษา
 - 3.1.5 อาชีพ

3.1.6 สถานภาพในสังคม

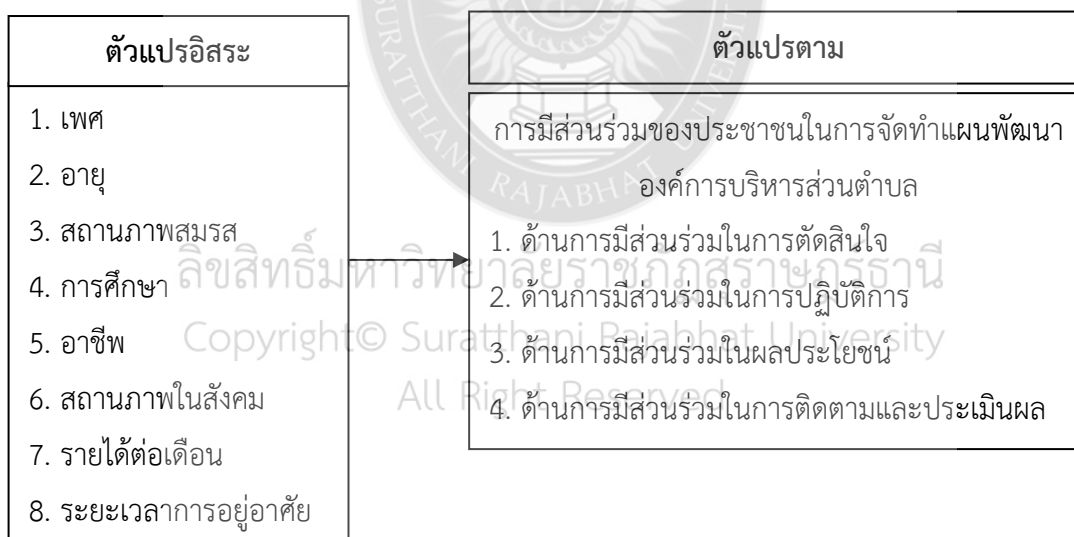
3.1.7 รายได้ต่อเดือน

3.1.8 ระยะเวลาการอยู่อาศัย

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Cohen and Uphoff ได้ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
6. ประชาชนที่มีสถานภาพในสังคมต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
7. ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน
8. ประชาชนที่มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved

การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิด และตัดสินใจ การปฏิบัติการ และการติดตามและประเมินผลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในที่นี้หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจหรือแสดงความคิดเห็น ในการกำหนดปัญหา หรือความต้องการของท้องถิ่น ไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางอน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล หรือประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และร่วมปฏิบัติตามโครงการหรือกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางงอน อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากโครงการกิจกรรม ในแผนพัฒนาตำบล รวมถึงการได้รับประโยชน์จากการร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบลและได้รับคุณภาพชีวิตดีขึ้น เมื่อแผนพัฒนาตำบลได้ดำเนินการหรือปฏิบัติการตามโครงการหรือกิจกรรมที่วางไว้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามและประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ และการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางงอน อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางงอน อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางงอน อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบอื่นที่กฎหมายกำหนด ในการวิจัยครั้งนี้ให้หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลบางงอน อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Copyright© Suratthani Rajabhat University

All Right Reserved